

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Mfv.II.10.489/2016/4.

A tanács tagjai: Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina előadó bíró
Sipőczné dr. Tánczos Rita bíró

A felperes:

Az alperes:

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: akciószolgálati pótlék megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Egri Törvényszék 2.Mf.20.069/2016/3.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.241/2015/10.

Rendelkező rész

A Kúria az Egri Törvényszék 2.M.20.069/2016/3. számú ítéletét az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.241/2015/10. számú ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezi és a közigazgatási és munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárási költségét egyenként 10.000 (tízezer) forintban állapítja meg.

Az 52.600 (ötvenkettőezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes hivatásos szolgálati viszonyban az alperes ... Rendőrkapitányság ... Rendőrőrs állományában járőrvezetői beosztásban teljesített szolgálatot. 2012. április 1. és 2014. március 31. között a felperes 2722,5 óra időtartamban vett részt országos szinten elrendelt idegenrendészeti és migrációs, valamint a prostitúció visszaszorítása érdekében elrendelt fokozott ellenőrzésekben, amelynek ellentételezéseként az alperes

akciószolgálati pótlékot nem fizetett.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [2] A felperes a szolgálati panaszának elutasítását követően előterjesztett, majd módosított keresetében 2772,5 óra időtartamra számítottan 526.120 forint akciószolgálati pótlék és ezen összeg középátlagos időtől számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint az akció fogalmát a jogszabály nem határozza meg, definíció hiányában pedig a területileg vagy országosan elrendelt fokozott ellenőrzés vagy meghatározott területi irányultságú rendőri intézkedéssorozat az akció fogalma alá tartozik. Érvelése szerint közömbös, hogy a koncentrált rendőri intézkedés az állományilletékes parancsnok vagy annak utasítása alapján egyéb szolgálati előljáró rendelte-e el, a lényeg az, hogy a rendőri intézkedéseket összehangoltan, legalább megyei vagy országos szinten hajtsák végre.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Ellenkérelmében nem vitatta, hogy a felperes a peresített időszakban országos elrendelésű fokozott ellenőrzésekben vett részt, azonban az ennek keretén belül ellátott feladatok a felperes napi beosztásához tartozó és a beosztási illetménnyel díjazott munkafeladatok voltak.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

- [4] Az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 7.M.241/2015/10. számú ítéletével kötelezte az alperest 526.120 forint és ezen összeg 2013. május 1. napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére. Ítéletének indokolásában a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 254. § (2) bekezdés b) pont 7. alpontja, valamint a Hszt. végrehajtásáról szóló 140/1996. (VIII.31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 57. §-a alapján és a Kúria EBH.2014.M.17. és 2014.M.1. számon közzétett döntései alapján megállapította, hogy a jogszabály az akció fogalmát nem határozzák meg, így az akciószolgálati pótlékra való jogosultság feltétele csak és kizárólag az R. 57. §-a alapján ítélt meg. Álláspontja szerint az akciószolgálati pótlék jogosultságának nem feltétele az általános pótlékjogosultságot szabályozó R. 28. §-ában foglaltak teljesítése. Amennyiben a koncentráltan és összehangoltan ellátott feladat országos, illetve területi szintű, akkor az igénybevétel vagy a szolgálati feladat különlegességének vizsgálata nélkül jár az illetménypótlék. Mivel az alperes az eljárás során nem vitatta, hogy a perrel érintett fokozott ellenőrzésekben a felperes koncentrált és összehangolt feladatellátást valósított meg és ezek az ellenőrzések országos szervezettségű szinten kerültek végrehajtásra, ezért a felperes az alperes által kimutatott időtartamra jogosult a pótlékra.
- [5] Az alperes fellebbezése alapján eljáró Egri Törvényszék a 2.Mf.20.069/2016/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezésre tekintettel kiemelte, hogy az ügy

elbírálása szempontjából az R. 57. §-a alapján kizárólag annak van jelentősége, hogy az állományilletékes parancsnok országos vagy területi akcióban való részvételt rendelt-e el, amelyben a közalkalmazottnak (helyesen: a hivatásos szolgálati viszonyban álló személynek) részt kellett vennie, amely pedig nem volt vitatott a felek között. Mindebből következően az alperes által hivatkozott R. 28. §-ában foglaltaknak nem kellett teljesülnie a pótlékra jogosultság megállapításához.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, továbbá a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint a törvényszék a jogerős ítélet indokolásában figyelmen kívül hagyta az R. 28. §-ára történt hivatkozását, és nem adta annak magyarázatát, hogy miért kizárólag az R. 57. §-ában írtak megvalósulását vizsgálta. Az alperes érvelése szerint az R. 28. §-a és 57. §-a az általános, speciális viszonyában vizsgálendő, és az R. 57. §-ának - második, alternatív - akciószolgálati pótlékra ugyancsak jogosító, helyi elrendelésű akciók esetében ugyanúgy megköveteli a többletet, illetőleg a szolgálati feladat különlegességét, mint az R. 28. §-ában megfogalmazott általános pótlék fogalom. Nem elégséges feltétel az állományilletékes parancsnokok által szolgálati feladat végrehajtása érdekében országos vagy területi szinten elrendelt fokozott ellenőrzésben történő részvétel, hanem a pótlékjogosultsághoz szükségszerűen kell valamilyen többletteljesítmény, az általánosan teljesítendő napi szolgálati feladatokon túli valós plusz munkateljesítmény. A másodfokú bíróságnak - az elsőfokú bíróság mulasztását kiküszöbölve - elsőként a pótlék jogosultság általános feltételének meglétét vagy hiányát kellett volna tisztáznia, majd a további feltételek elemzésével folytatni a jogosultság vizsgálatát, azonban ez elmaradt.
- [7] Az akciószolgálat fogalmától eltérően a fokozott ellenőrzés fogalma a rendőrségi törvényben megfogalmazásra került. A fokozott ellenőrzés során a rendőrség összehangolt és koncentrált szolgálati tevékenységként általános bűnüldözési, bűnmegelőzési feladatot lát el, a közbiztonságot egyébként veszélyeztető cselekmény, esemény felderítése, megelőzése, megakadályozása érdekében. Az ilyen jellegű tevékenység lefedi azokat az ellenőrzési tevékenységeket is, amelyeket a felperes akciószolgálati tevékenységként nevesített. Így a migrációs célú települési, közúti ellenőrzések, szórakozóhelyek ilyen célú ellenőrzései vagy az ittas vezetők ellenőrzése, de a temetők közrendjének védelmével kapcsolatban elrendelt halottak napi ellenőrzései is az általános rendőri ellenőrzési tevékenységet takarják. Az intézkedések tartalmi vizsgálata rávilágít arra, hogy annak ellenére, hogy az azok legtöbbször kizárólag terminológiai okokból akcióként vannak

nevesítve, valójában egy összehangolt, de általános rendőri feladatokat tartalmazó feladatvégzést jelentenek, szigorú, célirányos szabályozottság eredményezte többletteljesítmény, többlettelvárás nélkül.

- [8] Minthogy az akciók esetében definíció nem áll rendelkezésre, így az akciókhoz soroltan elrendelt intézkedések, intézkedéssorozatok esetében kizárólag az összehangoltság és koncentrálttság, mint jellemző semmi eltérést nem jelent a fokozott ellenőrzéshez képest. A fokozott ellenőrzés és az akciók közötti különbségtétel igen nehéz, szervezeti szintek és elrendelésre jogosult vezetőket tekintve nem is lehetséges. Ezért minden esetben a feladat tartamát, többletjellegét kell alapul venni, amely nemcsak a pótlék nyelvtani értelmezéséből kellene, hogy következzen, hanem abból is, hogy a már a helyi állományilletékes vezető által elrendelhető ellenőrzések esetében is csak akkor jogosít a pótlékra a feladatvégzés, ha az különleges szolgálati feladatvégzésre vonatkozik.
- [9] Az alperes hivatkozott arra is, hogy az általa kimutatott óraszámot kizárólag a fokozott ellenőrzésekben való részvételt mutatják. Ezért a törvényszék félreérthetően fogalmazott akkor, amikor megállapította, hogy a perben nem volt vitás, hogy a felperes akciókban vett részt. Ilyen elismerést a per során nem tett. A bíróság kérésére kizárólag a fokozott ellenőrzésekben történő részvételről szolgáltatott adatokat.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [10] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.
- [11] A felperes a keresetében a migrációs és idegrendészeti tárgyú ellenőrzés sorozatok, továbbá a prostitúcióval kapcsolatban elrendelt fokozott ellenőrzés sorozat alapján igényelte akciószolgálati pótlék megfizetését. Az alperes az elsőfokú eljárásban csatolt iratában kimutatta, hogy a felperes 2722,5 óra időtartamban vett részt ezen fokozott ellenőrzésben, azonban a perben következetesen arra hivatkozott, hogy a felperes tevékenysége nem jogosít akciószolgálati pótlékra, mert a hivatkozott fokozott ellenőrzések nem minősültek akciónak.
- [12] A Hszt. 254.§ (2) bekezdés b) pontjában szabályozott, a teljesített óránként megállapított akciószolgálati pótlék fizetésének feltételeiről az R. 57.§-a rendelkezik. E szerint arra az jogosult, aki az állományilletékes parancsnok által szolgálati feladat végrehajtása érdekében elrendelt országos vagy területi akcióban, illetőleg különleges szolgálati feladatban vesz részt. Az akciószolgálati pótlékra jogosultság vagylagos jogszabályi feltétele tehát az állományilletékes parancsnok által szolgálati feladat végrehajtása érdekében elrendelt országos vagy területi akcióban való részvétel, illetőleg az illetékes parancsnok által szolgálati feladat végrehajtása érdekében elrendelt különleges szolgálati feladatban való részvétel.
- [13] A Kúria egyedi ügyekben feltárt tényállások alapján meghozott elvi

döntéseiben az országos szinten elrendelt, koncentráltan és összehangoltan végrehajtott fokozott ellenőrzések esetén úgy foglalt állást, hogy azok az igénybevétel, illetve a szolgálati feladat különlegességének vizsgálata nélkül akciószolgálatnak minősülnek. Ez a döntés azonban nem lehet irányadó azokban az esetekben, amikor a hivatásos állományban álló személy a munkaköri feladatába tartozó tevékenység keretein belül, csaknem 3000 óra időtartamban lát el fokozott ellenőrzést.

- [14] Az elsőfokú bíróság az 5. sorszám alatti jegyzőkönyv végzésében a bizonyítási terhet az alperesre hárította, és felhívta annak igazolására, hogy a felperes részére az illetményét, így az országosan elrendelt fokozott ellenőrzés után járó akciószolgálati pótlékot megfizette vagy azzal nem tartozik számára, a bizonyítás körében azonban a feleket egyéb módon nem tájékoztatta. Az alperes felhívásra becsatolt kimutatását azonban - figyelemmel a perbeli ellenkérelmére és hivatkozásai tartalmára - jogszabálysértéssel értékelte a felperes keresetét alátámasztó bizonyítékként. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a perben a felperes érdekében állt annak bizonyítása és a körben a bizonyítás indítványozása, hogy a kimutatás szerinti valamennyi szolgálat a pótlékra jogosító feltételnek megfelelő volt.
- [15] Fokozott ellenőrzésben való részvétel során a hivatásos állomány tagja a szolgálati feladatait teljesíti, amelyért a beosztási illetményt meghaladóan külön ellentételezés nem jár. Pótlék iránti igényt akkor alapozhat meg, amennyiben az előbbiek szerint a szolgálat teljesítésének szervezettségét, koncentráltságát, összehangoltságát vagy veszélyét az igénybevétel mértékét befolyásoló többletkövetelmény megállapítható. A szervezettségi szint és a kiterjedés mértéke akkor alapozhatja meg a pótlékot, amennyiben a szolgálati feladat végrehajtása azonos elrendelés alapján egyidejűleg országos vagy területi szintű. Az akciószolgálati pótlék jellegéből és rendeltetéséből is az következik, hogy egyedi, kivételes szolgálatellátás ellentételezése, így az egyidejűleg, más szolgálati feladatokkal együtt végzett feladatellátás külön értékelést igényel. A felperes keresete szerint a kétéves időtartam alatt 2722,5 órában teljesített fokozott ellenőrzés, fogalmilag nem lehet megalapozott igény.
- [16] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és a közigazgatási és munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.
- [17] A megismételt eljárásban a felek részletes meghallgatását követően szükséges tájékoztatni őket a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről. Ennek megfelelően vizsgálandó, hogy a felperesnek a kimutatás szerinti fokozott ellenőrzésekben való részvétele megalapozta-e, illetve mennyiben az akciószolgálati pótlékra való igényét.

Záró rész

- [18] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban felmerült költség összegét a Pp. 275. § (5) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.
- [19] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. március 29.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző